BÆRUM
KOMMUNE

Bærum
Skader og ulykker
- en del av folkehelsearbeidet

Femte største kommune

- Nærmere 125 000 innbyggere
- 2 000 nye innbyggere hvert år
- 49 % med universitetsutdanning
- Over 140 nasjonaliteter
- landets rikeste artsmangfold

Folkehelsearbeidet etter folkehelseloven § 5

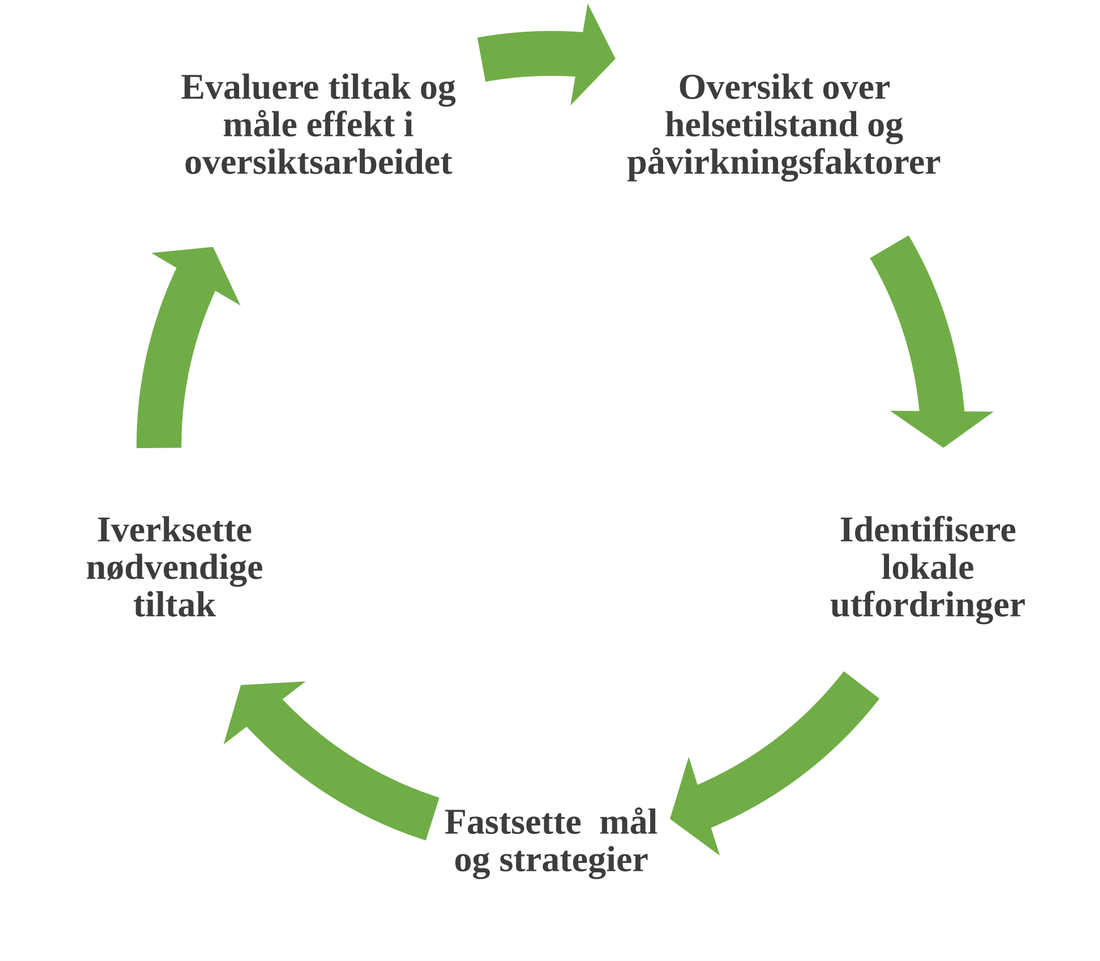

- Forskrift om oversikt over folkehelsen
- Helsedirektoratets veileder

  - Befolkningssammensetning
  - Oppvekst- og levekårsforhold
  - Miljøfaktorer
  - Skader og ulykker
  - Helseatferd
  - Helsetilstand

Oversiktsarbeidet i Bærum kommune

- Oversikt over tilgjengelig kunnskap på de tema og fra de kilder som helsedirektoratets veiler for oversiktsarbeidet
- Grunnlag for prioriteringer
  - Sosial ulikhet i helse
- Viser forebyggingspotensiale
  - Skader og ulykker
- Peker på manglende kunnskap
  - Barn i 5. til 7. trinn

Prosess

- 2015:
  - Arbeide videre med utfordringer og forebyggingspotensiale som det pekes på i oversikten
- 2016:
  - Konkretisere prioriteringer
    - Intensjonsavtaler:
    - Trygt Lokalsamfunn
    - Trafikksikker kommune

Satsingsområder folkehelse

Trygt lokalsamfunn	Forebygging av skader og ulykker Beskyttelse mot skadelige miljøfaktorer
Friskliv og mestring	Bidra til at befolkningen tar ansvar for egen helse Bidra til at alle som blir syke kan fortsette å mestre dagligdagse aktiviteter Legge til rette for livsstilsendringer og sunne valg
Fysisk aktivitet	Legge til rette for fysisk aktivitet og mindre stillesitting, særlig for tenåringer og eldre over 70 år
Psykisk helse	Gjennom inkludering og deltagelse bidra til å begrense psykiske helseplager Styrke nærmiljøkvaliteter som fremmer befolkningens helse og trivsel

Trygt lokalsamfunn

- 550 000 nordmenn må ha behandling for skader hvert år
- De fleste skadene kan unngås gjennom godt forebyggende arbeid

- Vi har kartlagt tilgjengelig kunnskap om skader og ulykker i Bærum
- Vi har kartlagt hva som allerede gjøres av forebyggende arbeid

- «Trygge lokalsamfunn» og «Trafikksikker kommune»
- Få på plass systematisk, tverrsektorielt arbeid

Kunnskapsgrunnlag

- Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i Bærum kommune 2015
- Skader og ulykker 2016
- Handlingsplan for aktivitet 2016
- Friskliv og mestring 2017

Skader og ulykker

– kunnskapsgrunnlag for Bærum kommune 2016

På tross av en betydelig nedgang i ulykkesdødsfall de siste 40 årene er personskade
ulykker fremdeles en stor utfordring for folkehelsen. Blant annet er ulykker den vikt
dødsfall for personer under 45 år. I tillegg forårsaker ulykker et stort antall personsk
medfører død, men som kan ha alvorlige konsekvenser -både for den enkelte og for
Skader og dødsfall etter ulykker har et stort forebyggingspotensiale og en reduksjon
kunne gi en solid helsegevinst i befolkningen. Nasjonale analyser basert på koblinge
viser at om lag 540 000 personer skades i Norge hvert år. I dette anslaget inngår bå
voldsskader og selvpåførte skader. Rundt 2 500 personer dør som følge av skader. V
dødsfall er transportulykker, fall og forgiftning. Transportulykker rammer spesielt u
voksne, mens fallulykker er mest vanlig blant eldre.

Beste praksis for systematisk å arbeide med forebygging av skader og ulykker lokalt
Skadeforebyggende forum gjennom deres Trygge lokalsamfunns metodikk. Bærum
tråd med anbefalingene i trygge lokalsamfunn kartlagt omfanget av skader og ulykk
fra det som finnes av tilgjengelig statistikk og andre data. Der det ikke finnes tall på
tall på ulykker i kommunen estimert ut fra nasjonale tall.

I trygge lokalsamfunn vektlegges viktigheten av å prioritere arbeidet om noen kateg
ulykker. Gjennom kartlegging av tilgjengelig statistikk og innsamling av annen grunn
er det foreslått at prioritering av satsningsområder gjøres på følgende grunnlag:

- Skadens alvorlighet, både omfang og konsekvens,
- Hva som ligger innenfor kommunens handlingsrom
- Hvilke områder vi i dag har for lite kunnskap om, men hvor vi mener det er

Satsningsområder – skader og ulykker

- Skadens alvorlighet, både omfang og konsekvens,
- Hva som ligger innenfor kommunens handlingsrom
- Hvilke områder vi i dag har for lite kunnskap om, men hvor vi mener det er et uutnyttet forebyggingspotensial.

Prioriteringer

- **Prioritert**:
  - Fall
  - Skader i barnehager og skole
  - Trafikk

- **Ikke prioritert**:
  - Idrettsskader
  - Brann
  - Drukning
  - …viktige områder som andre jobber godt med
  - Forgiftninger
  - Arbeidsulykker
  - …utenfor kommunens handlingsrom

Fall

- Fall er hyppigste skademekaniske i alle aldersgrupper
  - De eldre faller hjemme og i nærområde der de bor
  - De yngre faller på utdanningsarena eller i forbindelse med sport og idrett

- Harstad kommune, den første Trygt lokalsamfunn-kommunen, har redusert bruddskader blant hjemmeboende eldre over 65 år med 26 %

- Hva gjør vi allerede for å forebygge fall
- Hva kunne vi gjort mer eller bedre for å forebygge fall

- Fall på isen, fall fra stige, fall med alvorlig konsekvens i barnehage og skole

Skader i barnehager og skoler

- Kartlegging alvorlige skader i barnehager og skoler 2016
- Hvordan kan vi forebygge bedre?
- Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler
  - §14 Virksomheten skal planlegges og drives slik at skader og ulykker forebygges

Skader og ulykker i skoler og barnehager 2016

Skoler sendte kopi av innsendte NAV-skjema (13-10.01)

For 2016 ble det innsendt kopi av 490 skjema for skoler:

- Barneskole: 417
- Ungdomsskole: 65
- Videregående skole: 8

Det er sendt inn 99 interne skadeskjema for barnehagene.

Skader og ulykker i skoler 2016

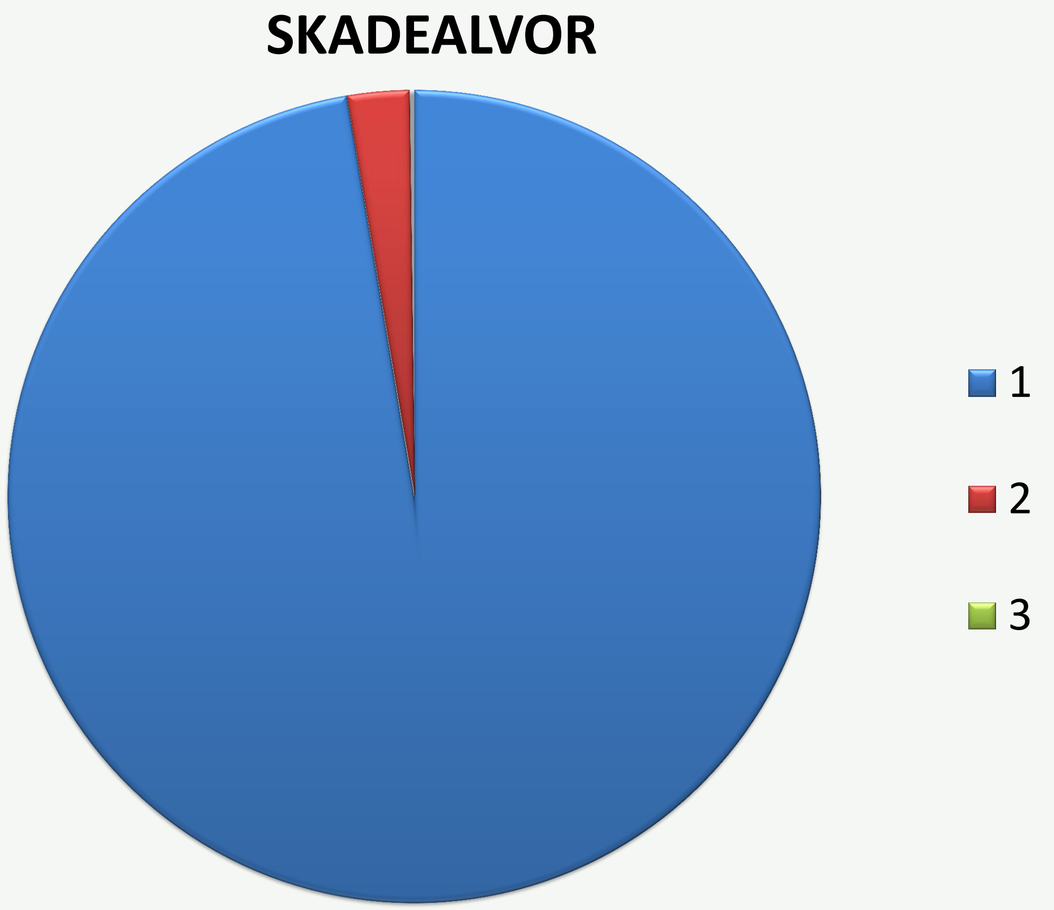

1) Liten skade:	Mindre sårskader, mindre brudd i fingre/tær, hodeskade uten bevisstløshet
2) Moderat skade:	Større sårskader, hodeskade med bevisstløshet (hjernerystelse), Brudd i nese/ribben, brudd for øvrig uten feilstilling
3) Alvorlig skade	Sårskader > 10 cm, hodeskade med > 15 minutters bevisstløshet, Brudd med feilstilling av større knokler
4) Meget alvorlig skade	
5) Kritisk skade	
6) Dødelig skade	

Skader og ulykker i skoler 2016

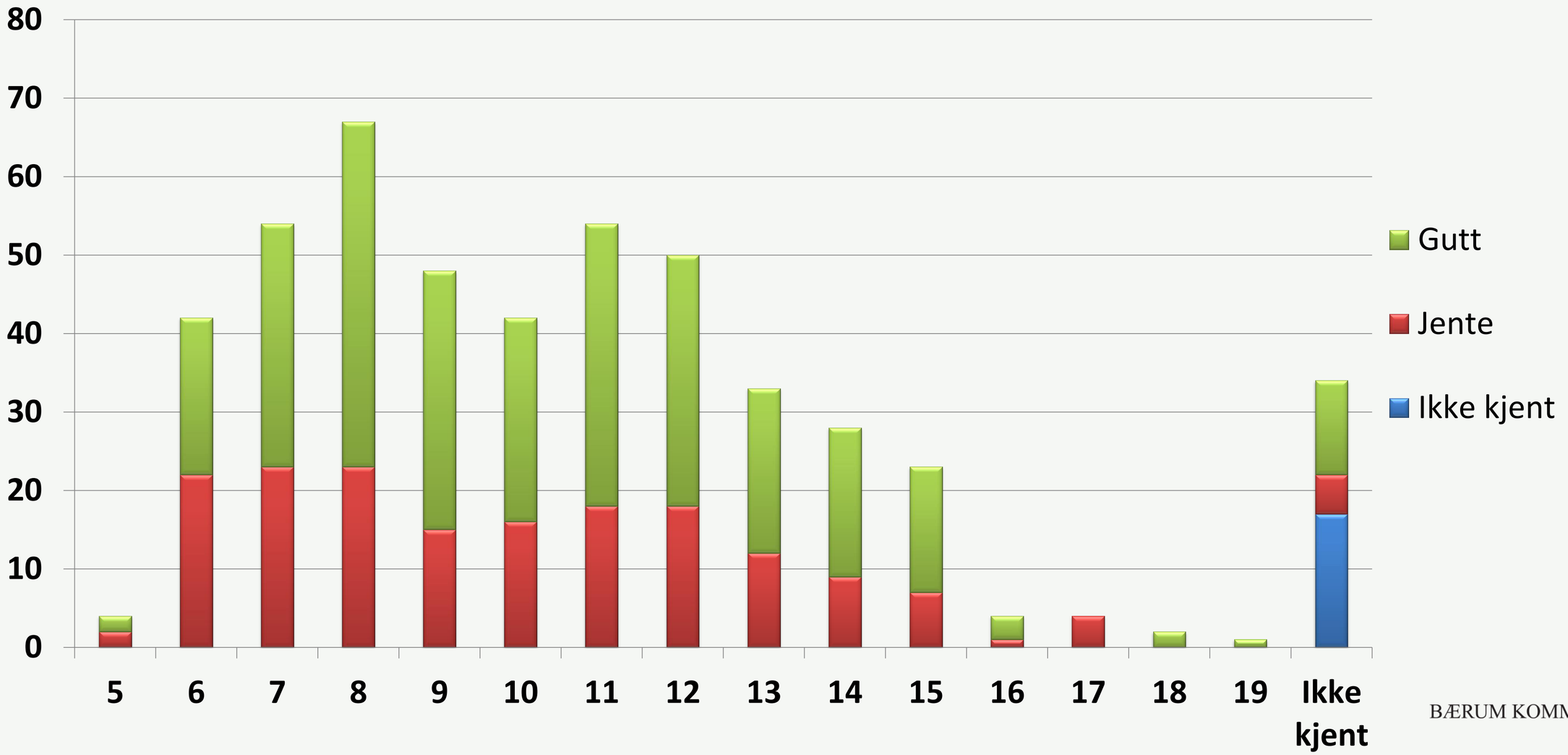

BÆRUM KOMMUNE

Hvor skjer skadene i skolene?

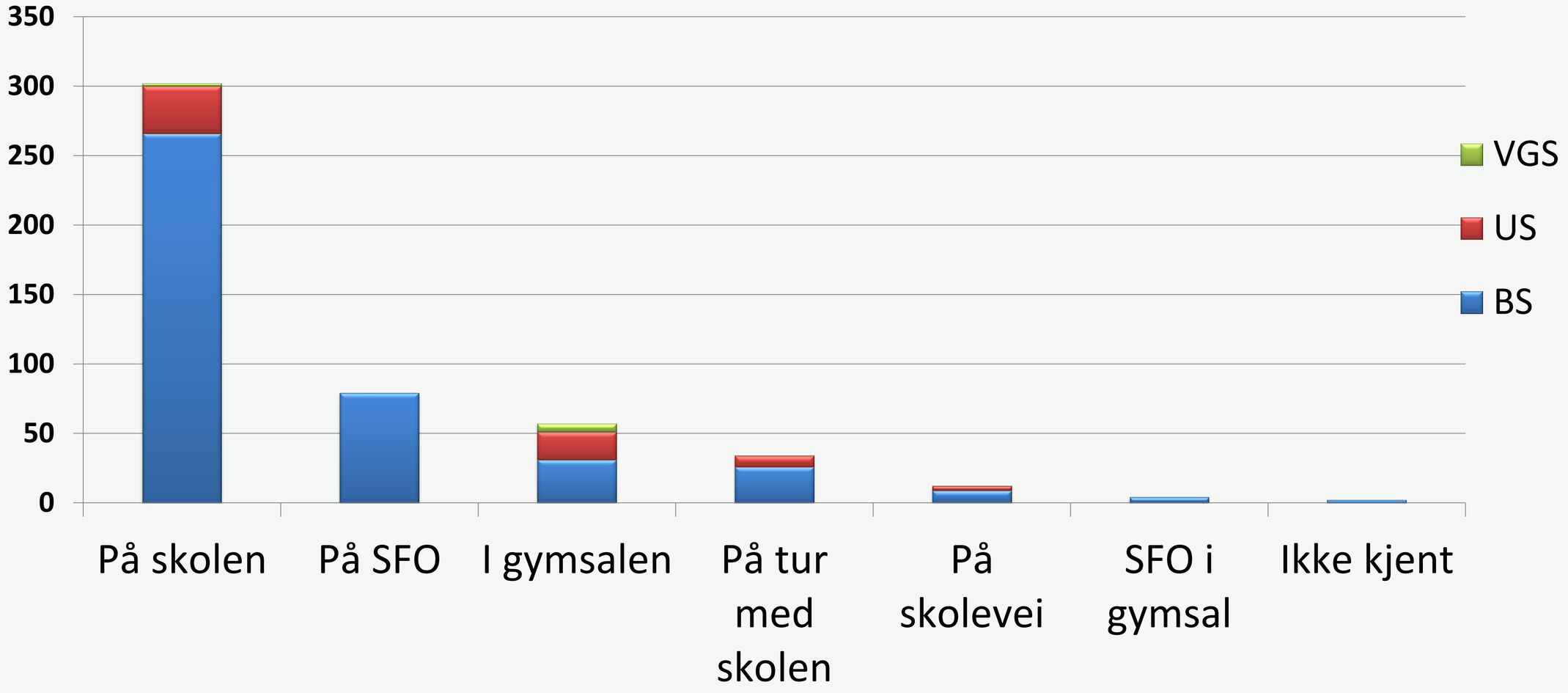

Hvor er det elevene slår seg?

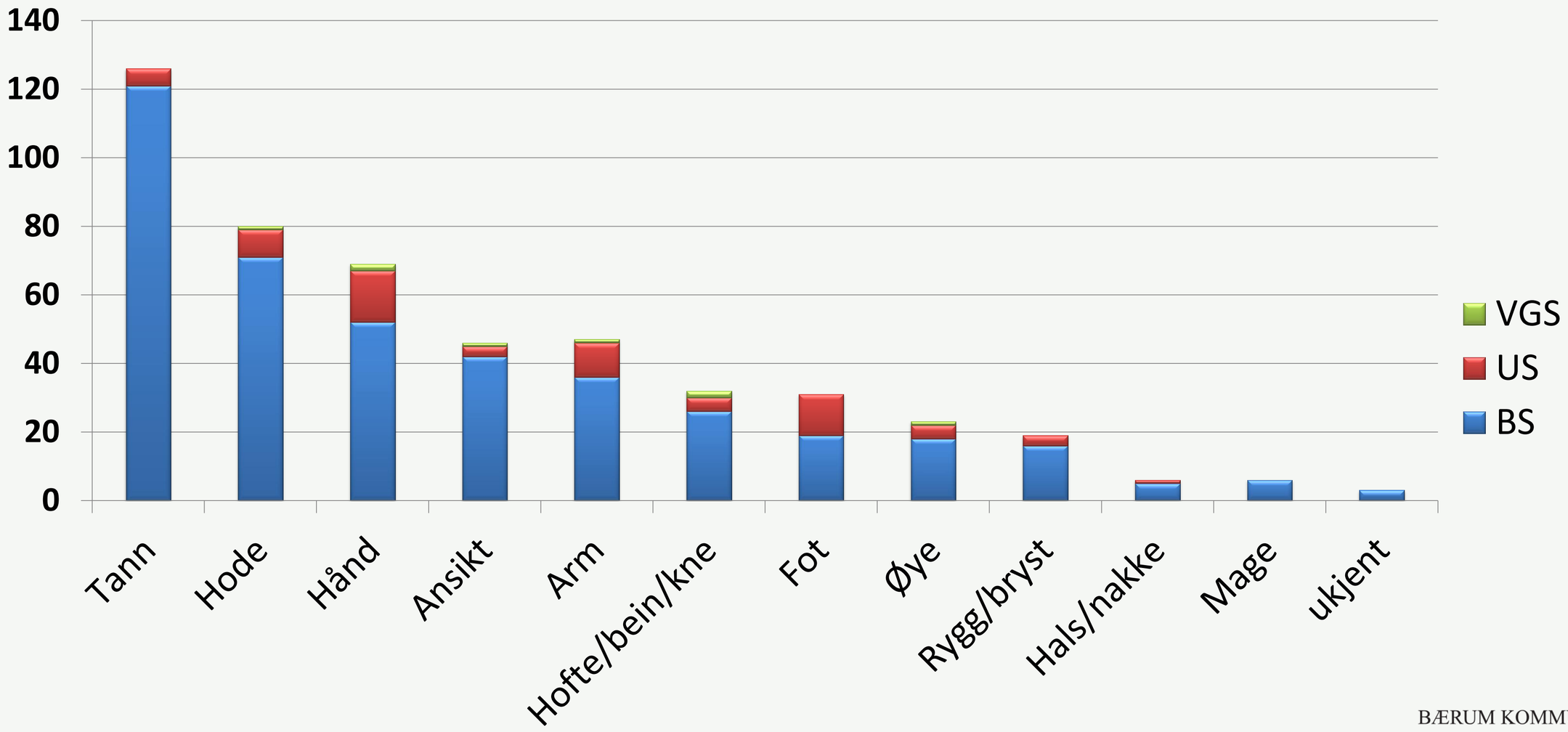

Skadeart

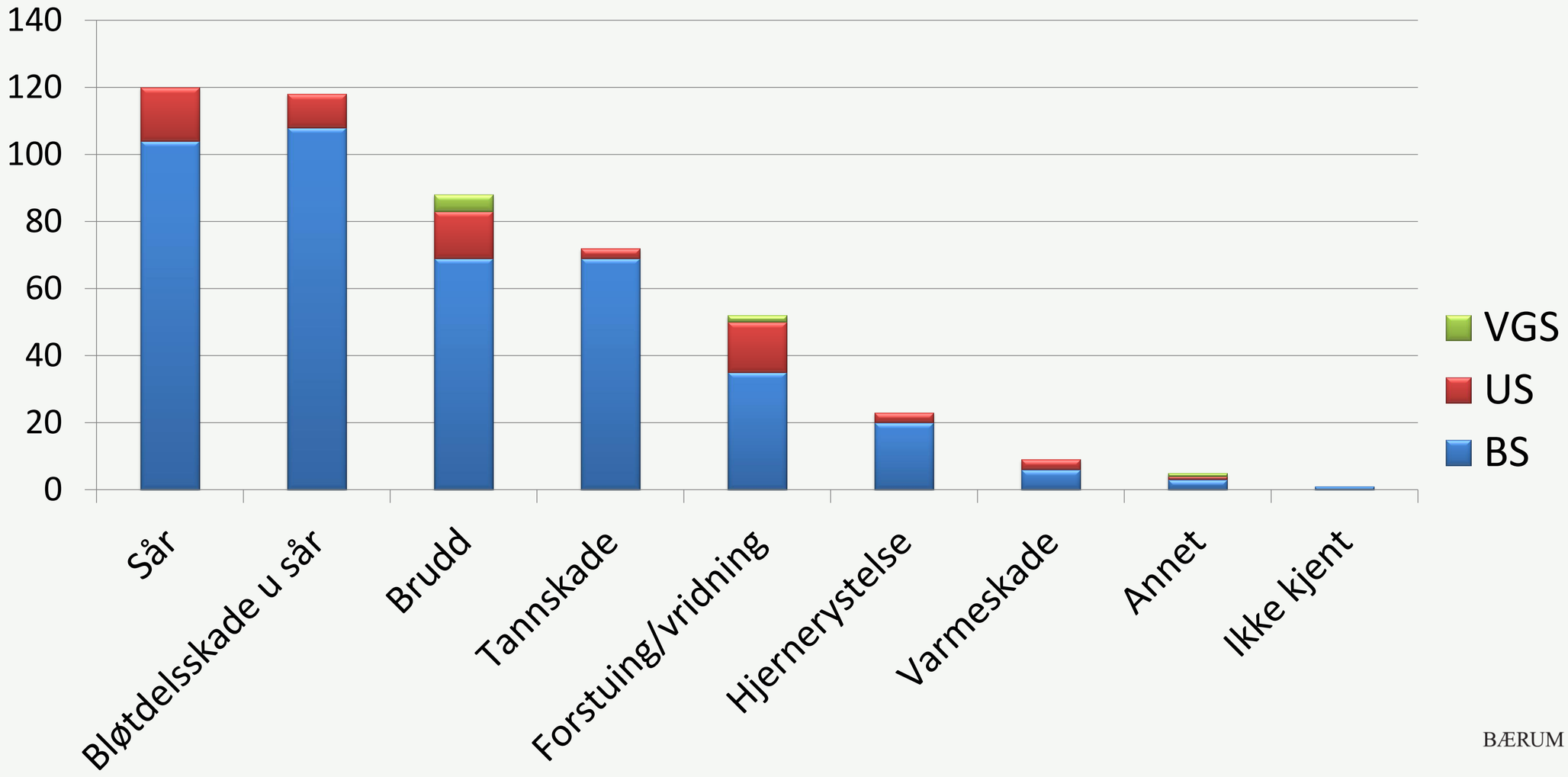
140
120
100
80
60
40
20
0
Sår
Bløtdelsskade u sår
Brudd
Tannskade
Forstuing/vridning
Hjernerystelse
Varmeskade
Annet
Ikke kjent
VGS
US
BS

Trafikksikker kommune

Trafikksikkerhetsplan

- Systematisk gjennomgang alle barnehager
- Systematisk gjennomgang alle skoler
- Kultur – frivillige organisasjoner
- Helse – fastleger og helsestasjoner i møte med foreldre og barn
- HMS – egne ansatte, bruk av bil i tjenestene

Mye er bra - Klare anbefalinger der vi kan gjøre forbedringer

Sertifisering

- Sertifisering Trafikksikker kommune 19. juni 2017
- Markering på Byfest 25.-27. august – Sponsor av Olabilløp

Ta kontakt

- Merete.husby@baerum.kommune.no
- www.baerum.kommune.no/folkehelse
- Mobil 477 14 633

